

Onderbouwing 'significant effect depositie op natuurgebieden'

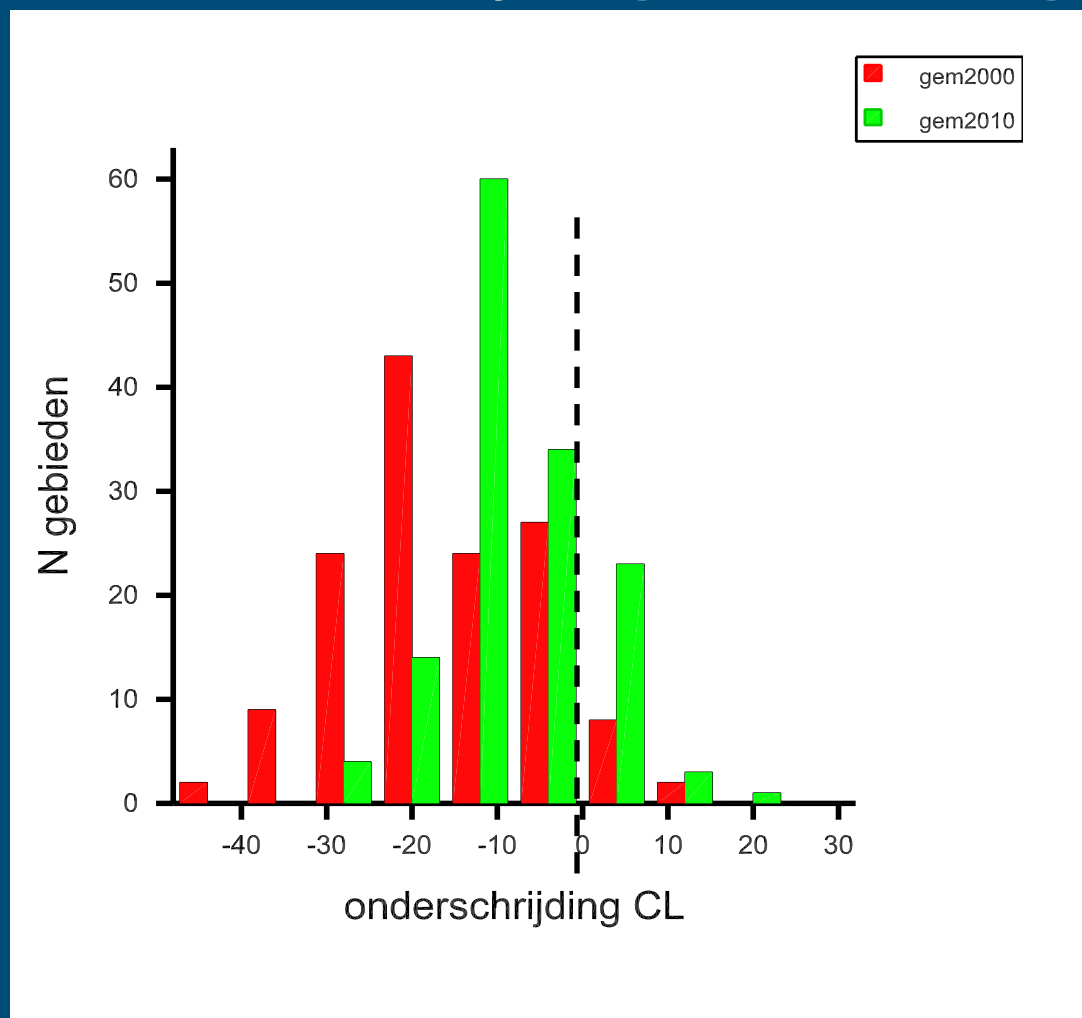
Han van Dobben

Nederland op slot?

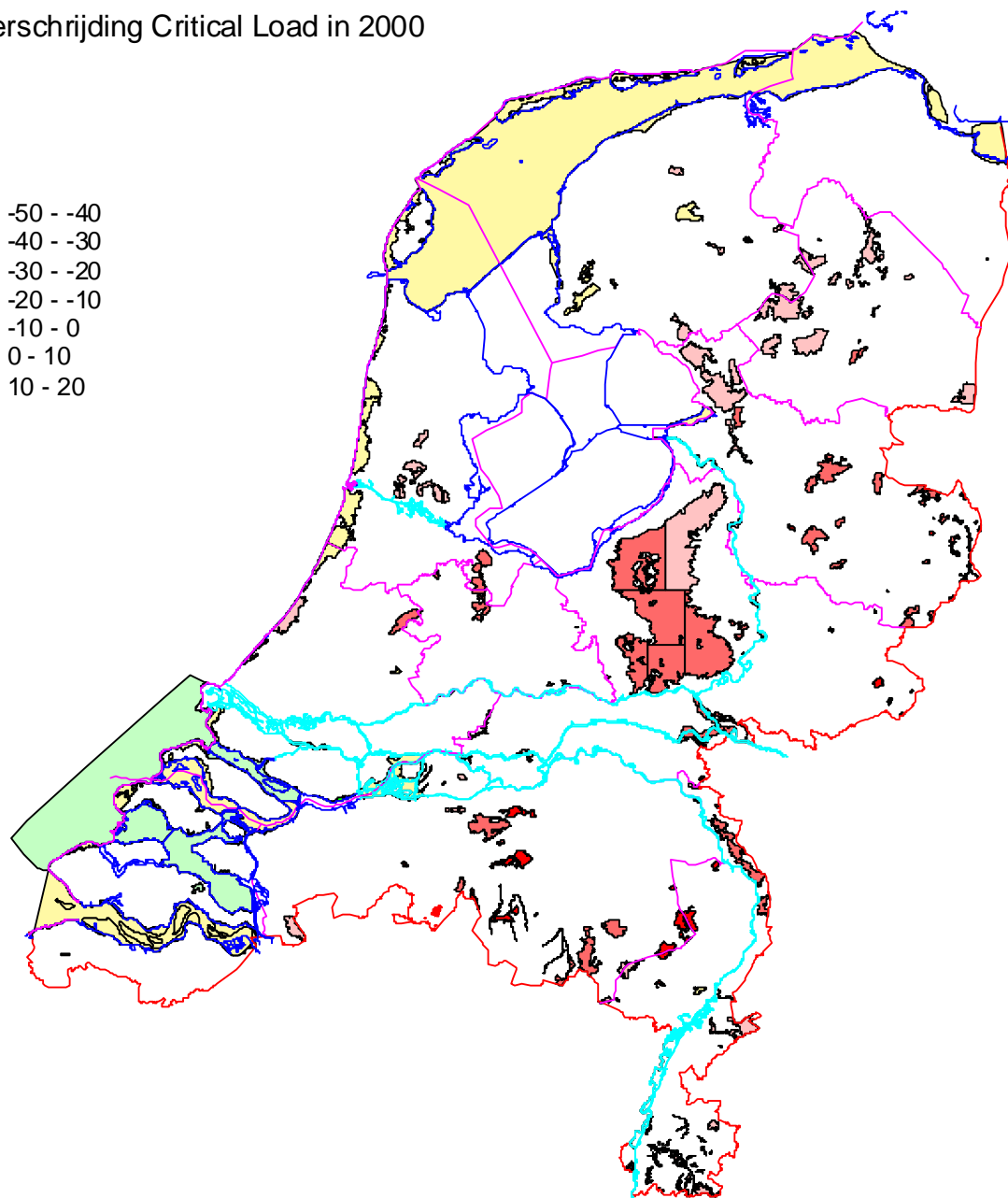
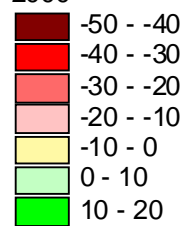
- Critical loads worden vrijwel overal overschreden
- Oorzaken: landbouw ($\frac{3}{4}$), verkeer ($\frac{1}{4}$)
- Habitattoets noodzakelijk bij bedrijfsuitbreiding in de buurt van VHR gebieden
- Kan uitbreiding vergund worden wanneer de critical load al wordt overschreden?

Critical load overschrijding in Habitatgebieden

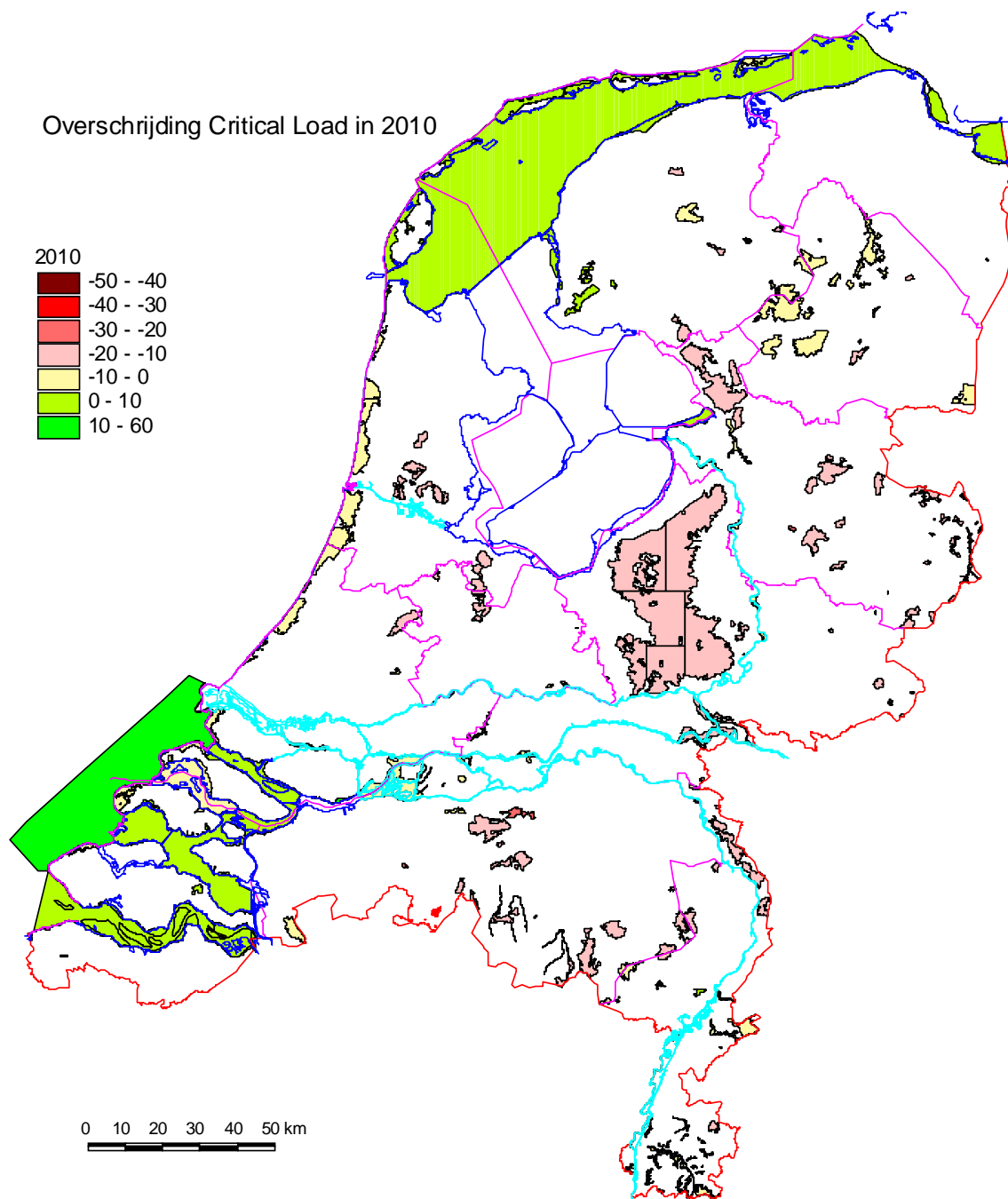
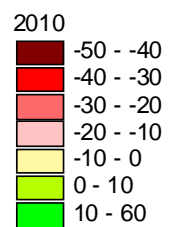

Overschrijding Critical Load in 2000

2000

Overschrijding Critical Load in 2010

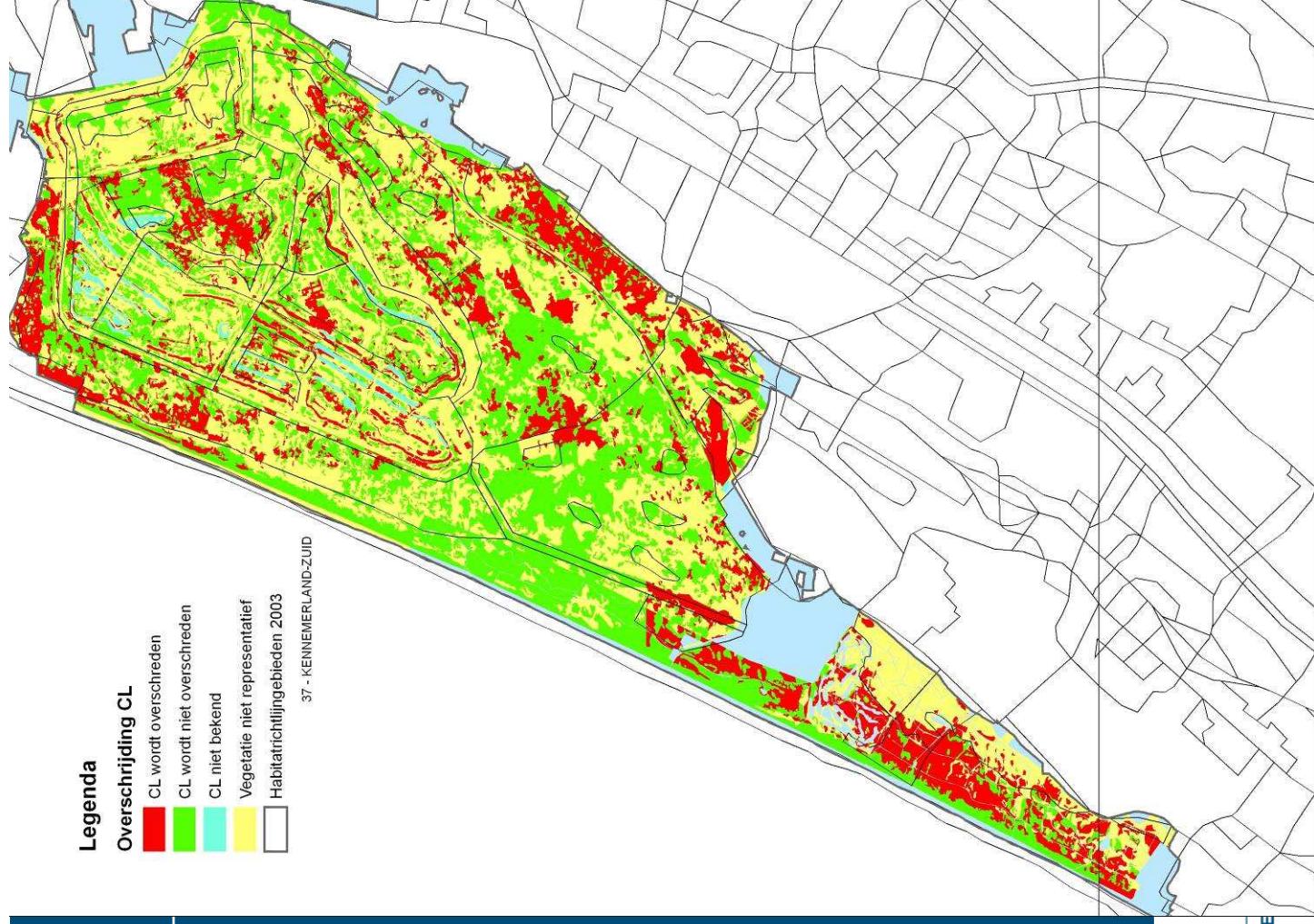

Legenda

Overschrijding CL

- CL wordt overschreden
- CL wordt niet overschreden
- CL niet bekend
- Vegetatie niet representatief
- Habitatrichtlijngebieden 2003

37 - KENNEMERLAND-ZUID

'1.5 Mol criterium'

- Wav:
 - op < 250 m van 'gevoelige gebieden' geen uitbreiding toegestaan
 - op > 250 m van 'gevoelige gebieden' geen uitbreiding toegestaan indien dit een 'belangrijke toename van verontreiniging' veroorzaakt
- Interpretatie van 'belangrijk': $> 1\%$ van de gemiddelde critical load
- Gemiddelde CL ≈ 20 kg N ≈ 1.5 kMol ha⁻¹j⁻¹

Nieuw zoneringsvoorstel VROM en LNV

- Bescherming onder Wav wordt onvoldoende geacht
- Streven naar generiek toetsingskader
- Voorstel:
 - < 500 m: geen uitbreiding
 - 500 - 1500 m: 2000 kg NH₃ j⁻¹ of huidige emissie
 - > 1500 m: generiek emissiebeleid

Doel van deze studie

- Vergelijken zoneringsvoorstel met 15 Mol criterium
- Is 15 Mol criterium een goede maat voor 'geen significant effect?'
- Alternatieve beoordelingsmethodiek?

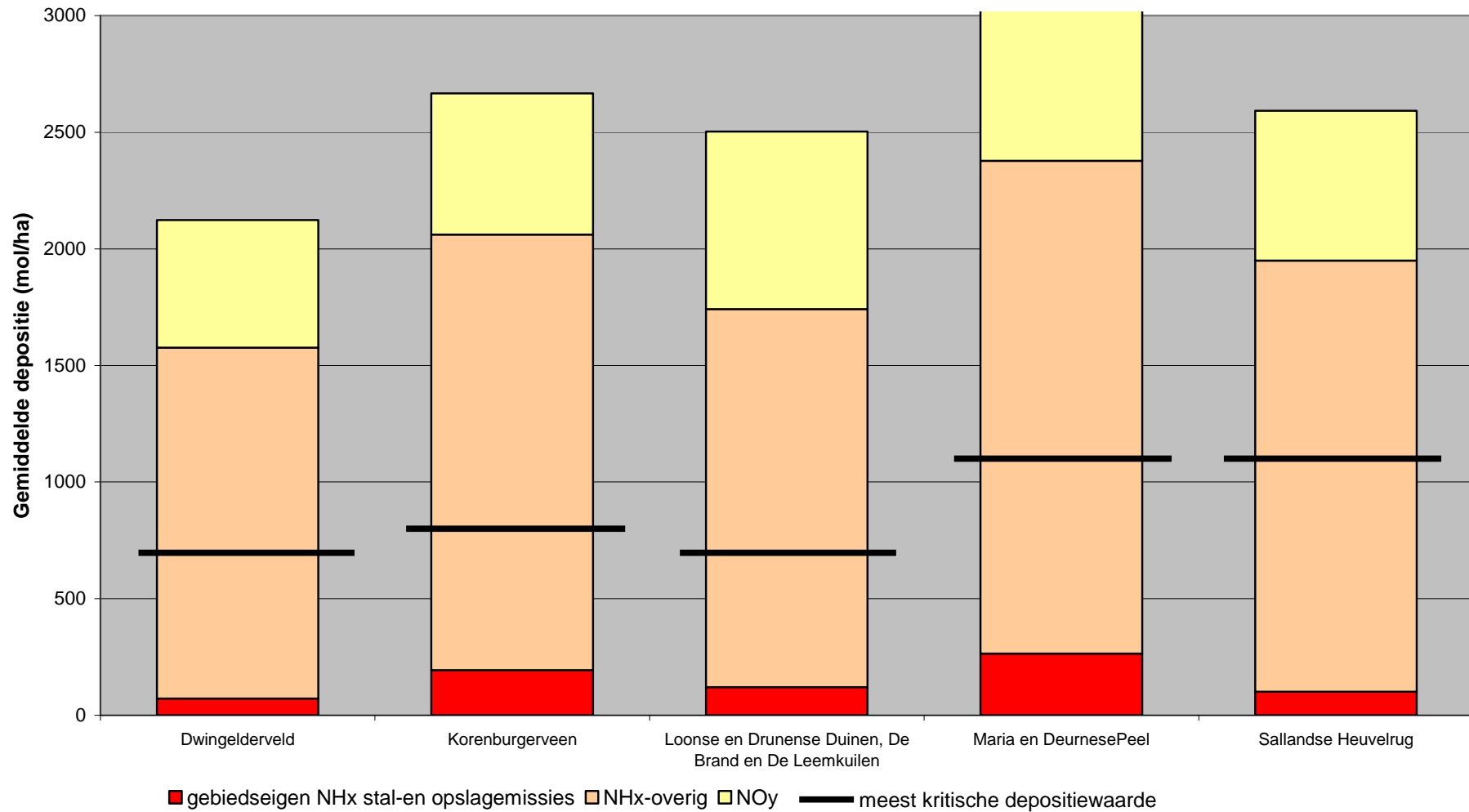
Methode

- Vijf voorbeeldgebieden
- Drie scenario's:
 - alleen 'gebiedseigen' depositie (= van bedrijven op < 3 km)
 - alle bedrijven op 500 - 1500 m groeien tot 2000 kg / j
 - alle bedrijven op 500 - 1500 m groeien tot 15 Mol / ha extra

Voorbeeldgebieden

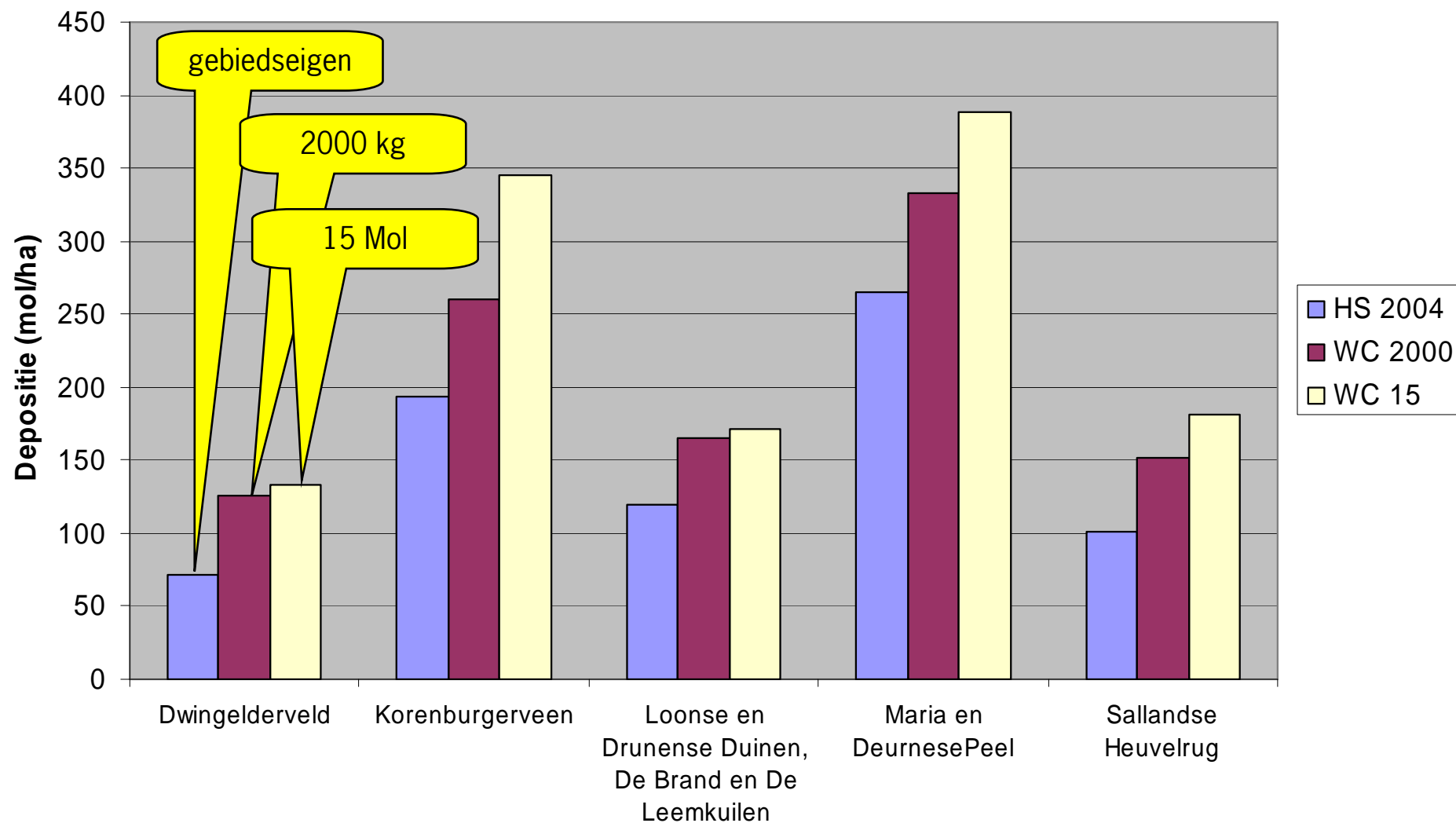
Totale stikstofdepositie huidige situatie 2004

Bepaling critical load

- Op grond van gesimuleerde waarden (Alterra 2004, 2006) met enkele kleine bijstellingen
- Op grond van in elk gebied aangetroffen habitattypen en vertaling daarvan naar vegetatietypen
- Ligging van de typen speelt geen rol (en is vaak onbekend) => 'worst case' benadering

Vergelijking 15 Mol met zoneringsvoorstel

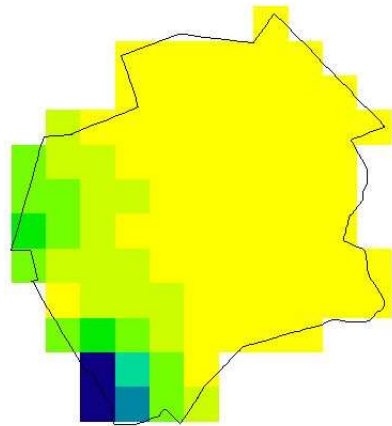

Conclusies (1)

- 15 Mol criterium laat meer groei toe dan zoneringsvoorstel
- Toename kan ruimtelijk sterk variëren
- Toepassing individuele critical loads per habitatgebied wenselijk
- Ook rekening houden met ruimtelijk verdeling van typen over habitatgebied?
 - habitattypen?
 - vegetatie- en bodetypen?

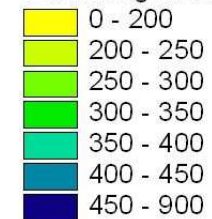
Ruimtelijke variatie kan heel groot zijn!

Huidige situatie (2004)

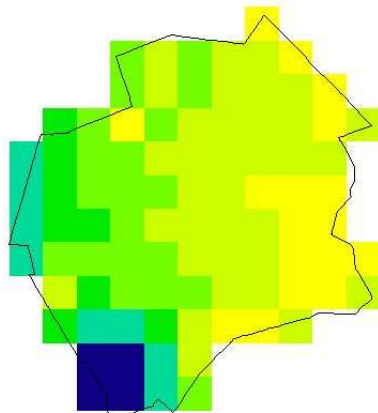

Kornburgerveen

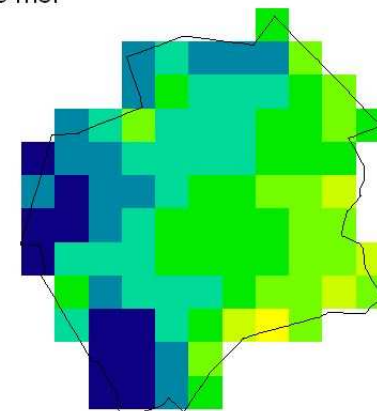
Gebiedseigen depositie (mol/ha/jr)

Worstcase 2000 kg

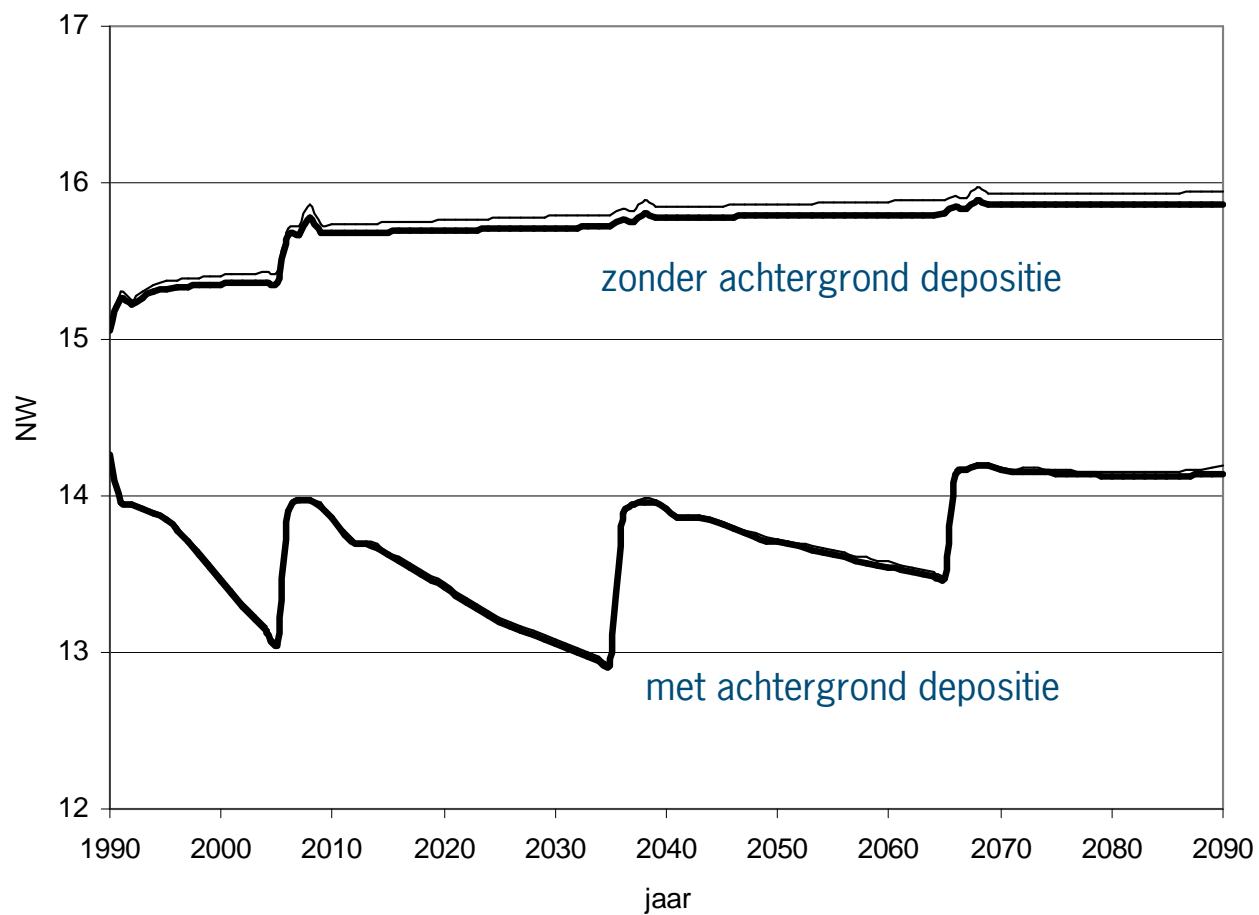
Worstcase 15 mol

Leidt bedrijfsuitbreiding tot een significant effect?

- Een toename van 1% is zo klein dat het ecologisch effect waarschijnlijk onmeetbaar zal zijn (bij het 15 Mol criterium)
- In het zoneringsvoorstel is de toename nog kleiner

Praktijkvoorbeeld: 'geval Baijens' (50 Mol / ha)

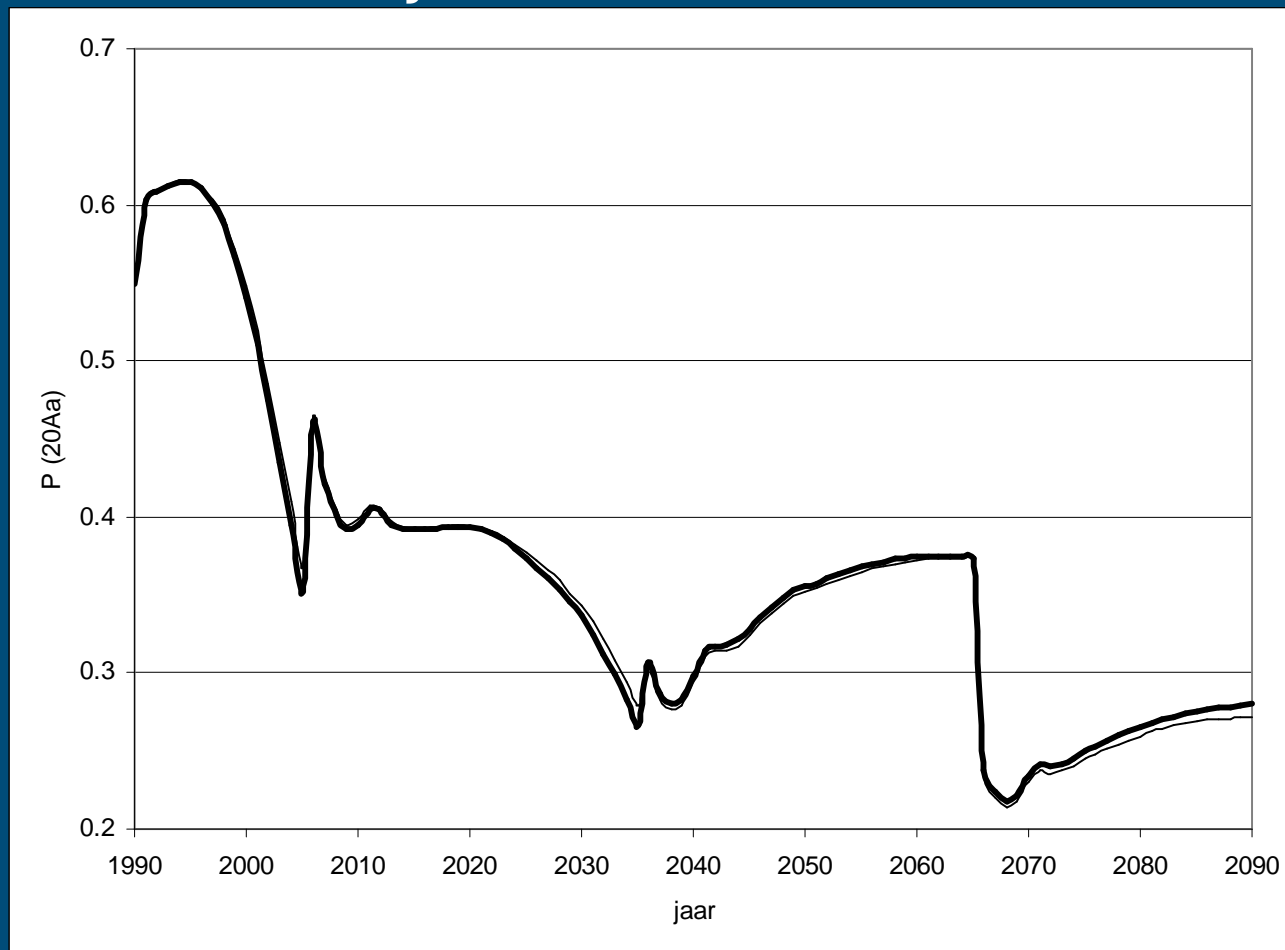

'Gelderland' natuurwaarde voor droge heide:

dunne lijn = zonder bedrijf

dikke lijn = met bedrijf

'Geval Baijens (2)'

kans op voorkomen van
droge heide onder het
'achtergrond' scenario:
dunne lijn = zonder bedrijf
dikke lijn = met bedrijf

Conclusies (2)

- Effect van individuele bedrijfsuitbreiding is uiterst klein ten opzichte van effect van
 - achtergrond depositie
 - beheer
- Dit effect zal in de praktijk niet waarneembaar zijn en dus niet 'significant'

Maar...

- Combinatie-bepaling:
- effecten bedrijf moeten beoordeeld worden *'in combinatie met de effecten van andere plannen en projecten'*
- geen vergunning indien er aanwijzingen zijn voor *'een patroon van geleidelijke teloorgang van de natuurlijke kenmerken van het beschermde gebied'*
- Dit is het geval als de achtergronddepositie boven de kritische depositie ligt!

Conclusie (3)

- Gezien de combinatiebepaling dient:
 - rekening gehouden te worden met de achtergrond depositie
 - rekening gehouden te worden met de individuele critical load per gebied

Voorstel voor een alternatieve afwegingsmethodiek

Stikstof depositie	Toestand natuur	Ruimte Stikstofdepositie	Vergunning	Toelichting
HD < CL		Extra depositie mogelijk tot CL bereikt is	JA	
HD >= CL	Status quo	Geen, daling niet noodzakelijk	JA	Bij gelijkblijvende of dalende depositie (op saldering of betere technieken)
			NEE	Bij toenemende depositie
	Teloorgang	Geen, daling depositie noodzakelijk	JA	Indien depositie afneemt op basis van saldering of betere technieken.
			NEE	Bij gelijkblijvende of toenemende depositie

HD = huidige depositie, CL = kritische depositie

Afsluiting

© Wageningen UR

